

Expunere de motive

1. De ce ne dorim depolitizarea sistemului de învățământ?

Din păcate, la momentul actual, sistemul educațional se confruntă cu o puternică politizare, atât în ceea ce privește funcțiile de conducere din cadrul Inspectoratelor Școlare Județene și al Caselor Corpului Didactic, cât și al unităților de învățământ din întreaga țară. Astfel, ani la rând, învățământul a suferit de pe urma luptelor și intereselor politice, fapt care a periclitat procesul de descentralizare, transparentizare și creștere a calității și competenței managementului educațional. În 2016, concursurile pentru directori și inspectori au reprezentat un prim pas pentru profesionalizarea funcțiilor de conducere din sistemul de învățământ, însă, în continuare, **există o presiune din partea puterii politice în școală resimțită atât de dascăli, cât și de elevi și părinți**. Educația prezintă pentru sfera politică un real interes doar în momentul în care există beneficii electorale directe, neglijând în cea mai mare parte a timpului gestionarea finanțării optime și a investițiilor predictibile în infrastructura școlară.

Mai mult decât atât, s-a încercat de nenumărate ori construirea unui sistem clientelar între administrația publică și unitățile de învățământ, întâlnind foarte des unități școlare care beneficiază de fonduri suplimentare, în timp ce alte școli rămânând neglijate. Această discriminare generalizată funcționează pe baza unui mecanism politic ce deservește doar instituțiile de învățământ care au aceeași culoare politică, promovând astfel servilismul, lipsa transparenței, lipsa integrității și a profesionalismului. La celălalt pol, există conduceri de școli care, din frica de a solicita fonduri suplimentare pentru anumite situații de urgență, se resemnează din dorința de a nu cauza probleme celor care gestionează acele fonduri și care se află pe poziții ierarhice superioare în partid.

2. Care sunt beneficiile depolitizării?

A. Transparenta decizională

Prin eliminarea funcțiilor politice de conducere din cadrul unităților de învățământ, a Inspectoratelor Școlare și a Caselor Corpului Didactic **mechanismul clientelar va dispărea, promovând astfel meritocrația și integritatea managementului educațional**. Mai mult decât atât, finanțarea, planul de investiții, planul managerial al unității de învățământ vor putea fi asumate public, fără să mai existe presiuni sau influențe coercitive din partea entităților politice.

B. Descentralizarea

Plecând de la nevoia stringentă a descentralizării, eliminarea funcțiilor politice de conducere din cadrul unităților de învățământ, a Inspectoratelor Școlare și a Caselor Corpului Didactic reprezintă un element fundamental care diminuează influența politicului în decizia școlii, promovând astfel creșterea capacității fiecărei instituții de învățământ de a-și asuma decizii și hotărâri responsabile, predictibile și realizabile. Plecând de la **Strategia de descentralizare a învățământului preuniversitar** aprobată prin Memorandum în ședința de Guvern din 20 decembrie 2005 depolitizarea școlilor din România, dar și a instituțiilor de conducere de la nivel județean vine în sprijinul actului sus-menționat, promovând libertatea școlii de a decide în conformitate cu nevoile, cerințele și specificul comunității școlare pe care o reprezintă.

C. Creșterea gradului de profesionalizare a managementului didactic

Plecând de la premisa că managementul din învățământ este menit să asigure contextul optim desfășurării actului educațional și are responsabilitatea de a acționa cu profesionalism și responsabilitate, interferența sferei politice în cadrul mediului decizional școlar nu face altceva decât să bulverseze și să diminueze statutul și integritatea factorilor decidenți aleși pe baza concursurilor la conducerea diverselor instituții. În același timp, **lipsa unor pârghii politice va duce la creșterea responsabilității decizionale și la un grad sporit de profesionalizare**, decizia instituțională fiind raportată strict la nevoile și cerințele comunității școlare, nu la interesele altor părți.

3. Ce ne propunem?

Conform articolului 40, alin. 1 din Constituția României „*Cetățenii se pot asocia liber în partide politice, în sindicate, în patronate și în alte forme de asociere.*” Nu ne propunem să sub nicio formă să obstrucționăm dreptul oricărui cetățean la posibilitatea aderării într-o structură politică, însă ne dorim să consfințim prin litera legii incompatibilitatea funcției de conducere politică cu cea din mediul academic, educațional. Sistemul de învățământ românesc nu are nevoie la vârful său de un management care să pună mai sus de interesele strict educaționale, interese politice, ci are nevoie de un leadership competent, meritocrat, care să acționeze într-o manieră obiectivă, eficientă și relevantă.

4. Demersuri legislative pentru depolitizarea învățământului

Nr. înreg.	Obiectul de reglementare	Legea	Procedura parlamentară
C.Deputaților Pl-x 278/2019	Interdicția pentru directorii de școli de a deține funcții politice	Legea 1/2011	-Adoptată tacit de Cameră - raport de respingere la Senat
C.Deputaților Pl-x 503/2017	Interdicția directorilor, inspectorilor generali de a ocupa funcții politice pe durata exercitării mandatului	Legea 1/2011	Respinsă definitiv
C.Deputaților Pl-x 233/2019	Limitarea mandatelor rectorilor + alegerea decanilor de către profesori și studenți	Legea 1/2011	Respinsă definitiv
C.Deputaților Pl-x 17/2020	Limitarea mandatelor rectorilor + alegerea decanilor de către profesori și studenți	Legea 1/2011	-Adoptat tacit de Camera -raport de respingere la Senat

Așadar, actuala modificare legislativă își dorește să evidențieze foarte clar faptul că imixtiunea politicului în spațiul educațional nu trebuie să existe, funcțiile dd conducere, îndrumare si control având rolul de a asigura un act educațional de calitate, fundamentat pe valori și principii lipsite de orice interes politic sau de orice altă natură subiectivă.

Inițiator,

Deputat USR
Cristina Ionela IURIȘNIȚI

